

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: **Videken:**
Egy óra. . . I kor. Egy óra . I kor. 50 fill.
Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Feladás szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 49. szám.

A győzedelmes miniszterelnök

A képviselőház ülése.

Justh Gyula és párthívei ma meggyőződhetek, hogy egyedül állanak abban a harcban sem mondható zavar csinálásban, amelyet ők állítólag a választójogért folytatnak, de amelynek igazi célja mégis csak a kormány megbuktatása.

Justh mai beszédére még saját párthívei sem mondhatták, hogy az parlamenti esemény volt. A fölolvastott párthatározat és a megokoló beszéd egyaránt értelmetlen volt abból egyedüli lényegként a priuszt, a provizóriumot és az általános, egyenlő, titkos és községenkénti választói jog követelését lehetett megállapítani.

A hatás is zavaros volt még a saját pártjában is.

A sikere ma a miniszterelnöké és Apponyi Albert grófé voltak. A miniszterelnök rögtön honorálta Apponyi kijelentését s ama határozati javaslatával, hogy a képviselőház tüzzön ki terminust a választói jog javaslatainak benyújtására minden tekintetben, mindenkit kielégítő nyilatkozatot adott. A miniszterelnök és Apponyi ünneplésében megnyilatkozott szolidaritását az egész Háznak Justh és néhány híve le-törve hallgatta s érezték, hogy a képviselőház egészen ellenük van.

A képviselőház mai üléséről fővárosi tudósítónk ezeket jelenti:

A Ház részvéte Aehrenthal halála fölött.

Návay Lajos elnök fél tizenegy órakor megnyitván az ülést, a következőket mondta:

— Szomorú jelentést kell tennem, tisztelt Ház, Aehrenthal gróf külügyminiszter szombaton este meghalt. Az elhunyt nagy felelősségekkel és kötelességekkel egybekötött állásában mint a komoly munka képviselője jelent meg. Az ő értékes tulajdonainak és jeles képességeinek tudhatók be azok a nagy eredmények, amelyeket elért. A magyar közélet teljes mértékben kivészi részét az általános gyászból. Javasolom, a képviselőház jegyzőkönyvében örökítse meg részvétét s hatalmazza föl az elnökséget, hogy ezt az özvegygel közölje. Javasolom továbbá, hogy küldöttség vigyen koszorút a ravatalra s vegyen részt a temetésen. (Általános helyeslés.)

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a kormány részéről hozzájárul az elnök által előterjesztettekhez, mert Aehrenthal gróf nemcsak a közéletnek volt kiváló munkása, hanem a magyar érdekeknek is hűséges képviselője. Az elnök indítványát még megtoldja azzal, hogy a Ház a volt külügyminiszter temetése napján nem tartson ülést.

A Ház a javaslathoz hozzájárul
Elnök bejelenti, hogy Szentpály István képviselő ellen összeférhetlenségi bejelentést tettek.

Beöthy László kereskedelemügyi miniszter két helyi érdekű vasutról szóló javaslatot terjeszt elő. Kiadják a közlekedésügyi bizottságnak.

Elnök bejelenti, hogy az ülés előtt Apponyi Albert gróf, Justh Gyula, Zichy Aladár gróf, Egry Béla és Désy Zoltán engedelmet kért napirend előtti föl szólásra s ő az engedelmet megadta.

Apponyi beszéde.

Apponyi Albert gróf: Elmondja a jelenlegi helyzet előzményeit, majd a miniszterelnök csütörtöki beszédével foglalkozik. Azt mondja, hogy a triálisztikus kérdések kiküszöböléséről szóló pont az, amelyben a kormány a Kossuth-párt követeléseit teljesítette. Ami azt a pontot illeti, amely arról szól, hogy a honvédelmi miniszter értesíteni tartozik a hadügyminisztert, a megejtett lényegtelen módosítás nem szünteti meg azt a látszatot, hogy a honvédelmi miniszter alárendelt közege a hadügyminiszternek. A tartalék két utolsó évfolyamának a honvédséghez való áthelyezése sem fog megtörténni. Ezt pedig már csak azért is meg kellene tenni, hogy így az egész katonaság letegye a honvédségi esküt.

A sorozó-bizottságok dolgában elismeri, hogy a miniszterelnök javaslata, hogy a bizottság elnöke polgári személy lesz, — némi haladást mutat, de a párt követelése e pontban se teljesül. A póttartalékosok kérdésében a törvényjavaslat még súlyosabbá teszi azt a homályt, amely a nemzet újoncmegajánlási jogára ránehezedett.

A német szolgálati nyelv kérdésében szóló eredeti követelése e pontban az volt, hogy a német szolgálati nyelv kivételes használatát egyáltalán mellőzzék. Követelte továbbá, hogy a nyelvkérdést tárgvázó rendeletet csak törvényhozási uton változtassák meg, ami garancia volna a magyar nyelv érvényesülésére. A német nyelv megállapítására a királynak sincs joga, a német nyelv tántogató seb a magyar állam egységén, tekintélyén. De ha már megszüntetni nem tudjuk, hársítsuk érte az egész felelősséget arra, aki ily módon gyakorolja felségjogait.

A választójog kérdése is igen fontos. — Ámbár nem ért egyet Justhékkel, akik főként a választójogi reformért obstruálnak, de abban egyetért, hogy a választójogi reformot mihamarább meg kell oldani. (Élénk helyeslés a jobb és baloldalon.) Kívánatos volna tehát, ha a miniszterelnök e tekintetben teljes garanciát nyújtana, megnyugtatót arra, hogy a jelenlegi törvény alapján több választás már nem lesz. (Élénk helyeslés jobbról és balról.) Az új választási törvény megalkotása és rendes keresztülvitele technikailag annyi időbe kerül, hogy a célt lehetetlen volna elérni, ha a törvényjavaslatot még ez év vége előtt be nem terjesztenék. Erre hát több garancia kell.

A rendkívüli eszközök használatára az ellenzéknek azok a sérelmek adnak morális erőt, amelyek a javaslatban foglaltatnak. — Mivel e sérelmeket a miniszterelnök nyilatkozata nem oszlatta el, a Kossuthpárt nem változtathat eddigi magatartásán. (Zajos helyeslés, éljenzés és taps a baloldalon. Justhék némán és mozdulatlanul ülnek a helyükön.)

A miniszterelnök válasza.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök emelkedett ezután szólásra. Reflektált Apponyinak arra a nehezítésére, hogy ő, a miniszterelnök, baráti beszédek is nyilvánosan pertraktált. Ennek az a magyarázata, hogy ő a békeakciót teljesen baráti jellegű megbeszélések sorozatának tartotta s az országot érdeklő részletek közlésével nem követett el indiszkréciót. Ő különben a kormány álláspontján tulmenő módosításokat proponált a béke érdekében az illetékes tényezőknél és meg van győződve, hogy ezek olyan természetűek, melyek kielégíthetik az ellenzékét is.

A póttartalék kérdésében teljes garanciát nyújt az országnak az a joga, hogy a törvénnyel visszaélő kormányt felelősségre vonhatja, ami pedig a német szolgálati nyelvet illeti, vállalja érte a felelősséget. A nemzet maga állapítja meg törvényeit, ma már nincs szükség gravaminális politikára. Apponyival szemben teljes lojalitással kijelenti, hogy bizalmas beszélgetésüket csak azért ismertette hézagosan, mert nem akarta fárasztani a képviselőházat.

Áttérve a választói reformra, kijelenti, hogy szívesen hozzájárul egy oly határozati javaslat elfogadásához, amely záros határidőn belül utasítani fogja a kormányt a választójog reformjának előterjesztésére. Azt hiszi, hogy távolról sincsenek már olyan nagy ellentétek a pártok között, mint ahogy gondolják.

Justh Gyula követelése.

Justh Gyula fölolvassa a Justh-pártnak határozatát, amelyet tegnap hoztak meg. E határozat utal arra, hogy a kormány választási visszaéléseket követett el, utal arra, hogy a véderőreform sérelmeinek kiküszöbölésére semmi sem történt s arra a párt álláspontra, hogy amíg nincs választói jog, nem lehet megalkotni a véderőtörvényt. Ezután a határozat indokolásába fogott bele. Előbb jogokat kell adni a népnek — mondta — csak azután lehet terheket rárakni. A Justh-párt nem mondott le a nemzeti követelésekről s azoknak megvalósítását akarja is.

Ugron Zoltán: A nemzetiségekkel és Bokányival!

Justh Gyula: Nem veheti komolyan a miniszterelnök kijelentését a választói jog megvalósításáról, mert azt a megjegyzést fűzte, hogy ha technikai okok nem akadályozzák meg. Majd újra választási visszaélésekről beszélt.

Lévay Lajos báró: A koalíció alatt is így volt.

Rakovszky István: Akkor Ön fizetett ágens volt.

Lévay Lajos báró felugrik s Rakovszky István felé kiált: Mit mond? Majd elintézzük délután.

Justh Gyula: Legyen vége az árpárlamentarismusnak, egyen vége a komédiának (Viharos helyeslés a jobboldalon). Omoljon le a választási, amely polgárok között van, szűnjön meg a párturalom.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök röviden válaszol a választási visszaélések vádjára. Megjegyzi, hogy a választásokon a nemzet a többség megválasztásában nyilvánította akaratát. Ha vissza akarna vágni, azt mondhatná, hogy a koalíció éppen

így csinált többséget. Azt hiszi, hogy a határozati javaslatban fekvő garanciánál többet nem adhat. (Óriási taps és helyeslés.)

A vasmunkások kizárása.

Egynegyed kettőkor tért át a Ház az interpellációra.

Batthyány Tivadar gróf a vasmunkások kizárása ügyében interpellálja a kereskelemügyi minisztert.

Beöthy László kereskelemügyi miniszter kijelenti, hogy most még semmit sem mondhat, mert a kizárás sem történt még meg, de kijelenti, hogy óhajta a békét és ha mégis kizárják a munkásokat, nagy sztrájk lesz, ezt nem fogja vis majornak tekinteni.

A Ház a választ tudomásul vette, mire az ülés véget ért.

A szegény emberek és a városszabályozás

Az ingatlan vásárlások mizériái.

Nincs nap a városnál, hogy a város szabályozással kapcsolatban valami olyan ügy ne merüljön fel, amely világosan mutatja azokat a lehetetlen állapotokat, amelyek a városszabályozással és rendezéssel kapcsolatban egyrészt Debrecen városának, másrészt a telektulajdonosoknak nagy sérelmét idézi elő. Egymásután kerülnek a közgyűlés elé ingatlan szerzési ügyek, amelyekben a telektulajdonosok visszavonták kedvező ajánlataikat s miután a megvétel, vagy kisajátítás ügye hónapokig, sőt néha évekig húzódik, 25—30—40 százalékkal magasabb árat követelnek a várostól, mint amennyiért eredetileg odaakarták adni. Emellett még az a kellemetlenség is fennáll ezeknél az ingatlan ügyeknél, hogy a telektulajdonosok, akiknek sokszor egyetlen vagyonuk, amelynek jövedelméből megélik, a telket sem más célra értékesíteni sem azon építkezni nem tudnak, mert hiszen a közterületre kiszemelt telkekre építési engedélyt nem kaphatnak.

Tehát a legtöbb ilyen ügynél — pedig a közgyűlések tárgysorozatából nyilvánvaló, hogy huszával fordulnak elő hónapról-hónapra — nemcsak a város érdekei szenvednek sérelmet, de a telektulajdonosokkal sok méltánytalanság és igazságtalanság történik.

Prédikáció a zsúron

Bálozó leányok kacérsága.

Az okos szemű, fürgé kis kapitányné általános figyelem között kezdett beszélni a kacérságról. A többi asszonyok feszült figyelemmel hallgatták és néha-néha közbeszakították, de csak azért, hogy helyeseljék neki.

— A bálozó leányok egy jelentékeny részéről — mert adassék tisztelet a kivételeknek — a farsangon keresztül az az általános vélemény, hogy — nincsennek híján a kacérságnak...

Álljunk meg csak egy kicsit ennél a szónál: „kacérság”. Azt hiszem, olyan az, mint az étel fűszere. Kellő mérsékléssel kezelve; kitűnő ízt ad mindenkinek; tulságosan használva; elronthat mindent. Ámbár vannak olyan férfiak között, akik szeretik, ha erősen kéri az abból, amit élveznek, az étel sava-borsa. Ugy látszik, ezeknek az uraknak az ízlése ejtette tévedésbe a mai bálozó leányok egy jelentékeny részét. Azonban ne vágjunk eléje a dolognak, legyünk igazságosak és ismerjük be, hogy egy kis tetszelgés, incselkedés, ami az ízléstelenségbe nem megy át, ami különösen a szép leányoknak olyan nagyon illik; még korántsem megróni való. Ez szinte hozzátartozik a báléji hangulathoz. Az egészséges, nyílt kedély kedves, jókedvű megnyilatkozása ez. A fiatalság életvidám, ártatlan pajzansága. Akinek a lelkében, kedélyében nincsen meg mindennek forrása, az okosabban is teszi, ha odahaza marad ecetet savanyítani. Kelletlen arccal táncolni, derű hi-

Ilyen eset az is, amelyet példaként jegyzünk meg s amelyet ma tárgyalt a tanács. A közgyűlés ugyanígy kimondta, hogy a város szabályozási vonalba eső Csonka József-féle Vendég-utcai házat s ingatlant megveszi, mert a telekre utcanyitás céljából szüksége van. Az ingatlan szerzés kérdése most van másodszori névszerinti szavazás alatt a közgyűlés előtt, a harmadszori szavazással, a jogerősség bevérelésével és a miniszteri jóváhagyás felekezésével legalább egy félesztendő, de inkább egy esztendő elteltéig, amíg a szegény telektulajdonos a pénzéhez jut.

Legutóbb azután a hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a kérdéses viskónak két lakrésze közegészségügyi és közbiztonság ellenes s így előterjesztést tett annak kilakoltatása érdekében.

A telektulajdonos pedig kérvényt adott be Debrecen város tanácsához, hogy a kilakoltatást ne rendelje el, mert akkor anyagilag tönkre kell mennie. Ő ugyanis, öreg, szegény ember, aki részben életfentartási alapját bírja a Vendég-utcai egyetlen vagyonában s ha azt sem javítani, sem abban lakni nem szabad, a város pedig nem adja meg most a vételárat, nincs miből megélnie. A tanács pedig sem javításokat nem enged, a kilakoltatást is kénytelen elrendelni a szakvélemények alapján, a vételárat pedig a miniszteri jóváhagyás előtt szintén nem fizetheti ki.

A legnagyobb anomália tehát hogy egy szegény ember, akinek néhány pár ezer koronás ingatlanára a városnak szüksége van s azt meg is veszi, a pénzéhez se juthasson hozzá és az ingatlan jövedelmétől is elűtessék, s a mód se adassék meg neki, hogy a ház javításával a közbiztonsági követelményeknek is eleget tegyen s a maga pár korona jövedelméről is gondoskodjék, míg az ingatlant a város átveszi és kifizeti.

Ezen a visszás és káros helyzetben minden áron segíteni kell és pedig mindenesetre úgy, hogy sem a város, sem a magánosok érdeke kárt ne szenvedjen. Itt találhatják meg az ingatlanszerző részvénytársaságok a maguk altruista üzletköreit, amelyek terjedelmét természetesen a városi tanácsnak kellene megfelelő befolyás szerzésével megszabni. A ma előfordult s most elmondott eset is kiáltó bizonyossága, hogy a tanácsnak egyik legelső kötelessége a közgyűlés jóváhagyását s bíró ingatlanszerző részvénytársaság ügyét a miniszteriumnál megsürgetni.

ján, a szemek csillogása nélkül táncolni a csárdást, mosolytalan ajakkal felelni a jókedvre; az bizony nem mulatozás, az csak olyan kényszerugrálás, ami hasonlít ahhoz, mint mikor az ember citromba harap.

A férfi — nemcsak a mai, de a hatezeréves férfi — megkívánja a nőnél a kedélyt, a jó kedvet s nem foglalkozik szívesen az olyan nővel, akinek szívében nem leli meg a maga derűs hangulatának finomított visszhangját, nemcsak a báltermekben, de az otthon intimitásában, sőt még a kolostorok falain belül is azok az értékesebbek, akik körül ott uszik mosolygó, fénylő, melegítő sugarakban a kedély derűje. Az asszony jókedvében — ha nem a férjével szemben nyilatkozik meg — már nem legyen benne az a megengedett túlzás se. Asszonynak lenni; az méltóságot jelent s kell, hogy minden asszony benne hordozza még a lelke mosolygó sugaraiban s azt a bizonyos hozzáférhetetlen séget, ami szentséget, a más tulajdonának szentségét jelenti... De asszonyban, leányban egyaránt lehiűtő hatással van a rideg erények tulsulya. Inkább a szeretetreméltó hibák, mint a rideg erények összetétele legyen a nő. Leghölcsőbb, ha szeretereméltóak az erényei is...

De az a meg nem engedett kacérság, amit a farsangon már lehetett tapasztalni, bizony bizony szomorú tünet. Akadtak fiatal, üde arcu nyílt tekintetű szép leányok, akik olyan eszközökkel gyűjtögettek maguk köré udvart, ami bizony már — soking. Valószínűnek tartom, hogy az ilyen báléji vigaságoknak odahaza a mamák beavatkozásából nem kellemes befejezése volt. De ez még

Aehrenthej halála

Nagy változások a külpolitikában.

A külügyminiszteri lakosztály kápolnává alakított nagytermében fekszik ravatalon Aehrenthal Lexa Lajos gróf külügyminiszter holtteste. A felség rendelkezése szerint teljes udvari temetést fog kapni. A temetés csütörtökön lesz, amely után a koporsót a család birtokára Doxánra viszik.

A király és a külföld részvéte

Tegnap délelőtt Paar gróf főhadsegéd nyújtotta át az özvegynek a király sajátkezű levelét, melyben őfelsége rendkívül meleg hangon fejezi ki részvétét az elhunyt külügyminiszter özvegyének. Megjelentek ezután és külügyminiszteriumban kitett ivre irták fel nevüket Ferenc Ferdinánd trónörökös, Lipót Salvátor, Ferenc Salvátor, Frigyes és Jenő főhercegek, Lajos bajor herceg, a cumberlandi herceg, Mária Jozefa főhercegnő, valamint a Bécsben időző állami, diplomácia és katonai méltóságok majdnem teljes számban. Meleg hangú részvétiratot küldött az osztrák kormány nevében Stürgkh gróf miniszterelnök is.

Impozáns részvétet kíséri gróf Aehrenthal elhunytát az egész művelt világon. Vasárnap reggeltől kezdve seregestől érkeztek a részvétélviroatok minden országból. Az első között érkezett a külügyminiszteriumba Vilmos császárnak rendkívül meleghangú részvétélviroata, az olasz kormánynak tüntetően meleg részvétélviroata, majd a londoni, berlini, párisi, konstantinápolyi, bucaresti és a többi kormány részvéte. A német császár Aehrenthal özvegyének is kondoleált. A pápa a királyhoz intézett táviratában mélységes részvétét fejezi ki a kiváló államférfi elhunytával okozott veszteség felett.

Viktor Eménuel király Aehrenthal gróf elhunytá alkalmából ő felségének részvétélviroatát

nem elég. Mert mint minden bainak, ennek is gyökere van. Ez a gyökér pedig abban leledzik, hogy ebben a mi romlott korunkban mindent az érzékiségre építenek. A férfiak közül — ismét tisztelet a kivételeknek — azokat, akik nem pénzért nőülnek; az érzékiek viszik bele a maguk legtöbbször szerencsétlen házasságába. S a mai leányok — hála a feministák felvilágosításának — mind ezt igen jól tudják. Jobban érzik ennek minden raffinementjét, mint öszülő anváik. Ki is játszik őket. Mert nagyon híján ez a fegyverük. S ha egyik-másik ilyen módon férjet fogott, példáján felbuzdul a többi is. A férfiak pedig szorgalmasan táncolják, bosztonozzák ki maguknak jövendő életük apróbb és nagyobb diszes agancsait.

A tanulság ebből csak annyi, hogy mindaddig lesznek kacér leányok, míg a férfiak bomlanak utánuk. Az nem elég, hogy aztán alaposan megszólják őket. Meg kell adniok felettük a megkülönböztetett tiszteletet azoknak, akik érdemesek a tiszteletre. Semmi esetre se a szemforgató, vagy mosolygást se ismerő, idő előtt megöregedett lelkű fiatal leányok lesznek azok, hanem a kikben van élet, jókedv, bái és mindezzel egyenlően mély, tiszta erkölcsi alap. Akik hivatalva lesznek (nemcsak boldognak lenni, hanem) boldogítani is; akik által jobbá, boldogabbá lesz a faj, amelyet tovább visznek.

Amelyik férfinak pedig tulságosan nehezére esik így disztíngválni: az megérdemli, hogy azok közül kapja feleségét, a kik áttört harisnyáikkal hódítanak s akik úgy táncolják a csárdást és a boszont, hogy odahaza a mama csattanója fejezi be,

iratot küldött és Aehrenthal gróf özvegyének is meleg részvétét tolmácsolta.

A szultán ő felségéhez részvétáviratot intézett, és második kamarásával az osztrák magyar nagykövetnek is tolmácsoltatta részvétét. A porta a közös kormánykormány fejezte ki részvétét és megbizta a török nagykövetiséget, hogy Aehrenthal grófnénak kondoleáljon.

A magyar kormány tegnap megleghangu részvétáviratot intézett Aehrenthal gróf özvegyéhez. A kabinet egyes tagjai külön-külön is kondoleáltak az özvegynek.

Az új külügyminiszter.

Osztrák és magyar hivatalos lap legközelebbi száma közölni fogja Berchtold Lipót grófnak közös külügyminiszterévé történt kinevezését. A király már aláírta a kinevezést és mihely az a hivatalos lapban is megjelenik, gróf Berchtold leteszi az esküt a király kezébe. Az eskütelésnél Burián báró közös pénzügyminiszter és Müller báró közös külügyminiszteri osztályfőnök lesznek jelen. Berchtold már vasárnap délelőtt hosszasan tanácskozott báró Müller osztályfőnökkel.

Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Aehrenthal maga indítványozta a királynak Berchtold kinevezését és mint utolsó kegyet kérte a felségtől a kivánsága teljesedett.

Politikai körökben feltűnést keltett az a prágai hír, mely báró Burián közös pénzügyminiszter távozását jelenti be.

Burián báró lemondott.

Ma délelőtt félhivatalosan közzétették, hogy Burián István báró közös pénzügyminiszter beadta lemondását és ő felségétől felmentését kérte. Lemondás egyetlen oka, a félhivatalos szerint, az a körülmény, hogy gróf Berchtold kinevezésével a közös miniszterek között már van egy magyar állampolgár és illetékes helyén fenn akarják tartani azt az eddigi szokást, hogy a közös miniszterek közül két osztrák és egy magyar állampolgár legyen.

Burián báró 1903. júliusában lett pénzügyminiszter, mint Kállay utódja. Tevékeny részt vett az annexió előkészítésében és az anektált tartományok alkotmányos életének berendezésében. Felesége Fejérváry Géza báró leánya, Pozsonymegyei születésű és 1900-ban lett báró.

A lemondás fölött a király még nem döntött.

Utódául Hohenlohe herceg trieszti helytartót emlegetik.

KÖZOKTATÁS.

— Szabad iskola. A Szabad Iskola e héten mind művészi előadásokat nyújt. — A mai előadás után, amely a fényképezésről szólt, holnap, kedden délután hat órakor Borsos József, Debrecen város építészé tart előadást az architektúra művészetéről, amelynek már a címe is: az eleven építészeti elárulja az előadó intencióit. Az előadás, amelyet összesen mintegy 100 színes vetített kép illusztrál, a következőket tartalmazza: Az építészeti stílusok fejlődése az anyag, a szerkezet és célszerűség szempontjából. — Egyiptomi, görög s római műemlékek. — Rómán stílus a német, olasz és magyar emlékek. — A gótika francia, német, olasz, angol és magyar példái. Renaissance Olaszországban, miként módosul a francia és német földön, mely szolgai utánzásban a magyaroknál. A kiváló érdeklél bíró előadás holnap este folytatódik. Ugyancsak ma, kedden 8—9 óráig lesz a negyedik munkáelőadás.

melyet a közvetlen előadási modorról ismert Török Péter ref. főgimnáziumi tanár tart ama kérdésről: Mi az élet? Az élvezetesnek kinálkozó előadásokra felhívjuk a figyelmet. Mindkét ingyenes előadás az ipartestület dísztermében lesz (Simonffy-utca 1c. II. emelet.)

IZGALMAS képviselőválasztás a színházban

Harcéri tudósítás.

Ma zajlott le a debreceni színházban azoknak a képviselőknek a megválasztása, akik márciusban az Országos Színészegyesület közgyűlésén a társulat érdekeit képviselni küldettek ki.

Aki valaha tanuja volt véres harcoknak és mindenféle érdekek összeütközésének, pártok villongásának, alkothat csak homályos fogalmat arról, ami ez előtt és ez alatt a választás alatt a kulisszák világát megérintette. Voltak olyanok is a társulat tagjai között, akik az átélte izgalmak folytán még ma is szeretnék kulisszát hasogatni s ha véletlenül ez alól a hatás alól szabadulni nem tudnának, e helyen is figyelmeztetjük a nagyközönséget, ne vegye azt komolyan.

A „Debreceni Független Ujság“ a választás napján kiküldte hadi tudósítóját a színházba s a következő harcéri tudósítást küldte lapunknak:

Már reggel dúlt arcok jelentek meg a harc színhelyén. Primadonnák és szerelmes színészek összebujva suttogtak az eljövendő összeütközésről s Kassay Károly, a színház szelid rendezője is elvesztette hidegvérét és a legrettenetesebb kényur! parancsolattal adta tudtára a társulatnak:

— Aki szerepét nem tudja, felíratom!

Amire aztán Belezna Margit összebujt Virányi Sándorral, a színház szerelmével, a következő lakonikus kijelentést tette:

— Majd ha fagy!

De ime, a kormánypárti Borbély Lili egyszerre két emberrel is tárgyal: Bercyvel és Székely Gyulával, aki mióta férj lett belőle, szintén nem tagja már a harci pártnak. Borbély Lili ellentállásra akarja tüzelni, de a kedves fiu már csak nem akar felmelegedni, hanem egyik szájának csücskét jobbra huzva, elégius hangon jelenti ki:

— Én már megadtam magam a sorsnak!

— Hát velem mit sem gondolsz? — riad fel Bérczi sötéten.

— Igen! — toppant talpával a spanyol szenvedély interpretálóje, Csánády Irma. Evvel a szegény fiuval senki sem gondol! És pillanat alatt odaszökik a nyakába, aztán pihegő hangon kiáltja el:

— Éljen Bérczi!

Amire Ernő barátunk aztán szentimentálisan jegyzi meg:

— Éljek, de — kivel? — Hiszen senki sem szavaz rám.

— Rád szavazunk! Rád szavazunk! — ordítanak a kar szépei, akik azt hiszik, hogy most is előadás van és nem juthatnak az irigy elsőrendűektől — szóhoz.

Erre aztán Vajda Ilonka is félrevonta Fabinyi Feliciát, akinek izgalomtól remegő hangon jelentette ki:

— Engem még nem ismernek. — Ha

Én egyszer igazán fellépek, tudom megölöm a „r é z k i g y ó t!“

— Lépj fel! Lépj fel! — biztatták a kulisszák mögött Papp Etelka és Uti Gizella. Guthi Sarolta azonban, ki eddig teljes nyugalommal, félkényökére támaszkodva, szemlélte az előcsatráozást, az ő mély baritonján közbeszóltott:

— Hátrább a tüzzel! Nők nem vehetnek részt a parlamentben.

— De szavazhatnak! — kötötték az ebet a karóhoz a feministák.

— Igen, szavazhatnak! — jelentette ki az elnök. És pár perccel később már Kemény Lajos stentori hangján szavaltta el a Kelemen Pál „legmellőzöttebb“ fileihez:

— Azért én mégis jóbarátod maradok és képvisellek. (Állítólag Kelemen volt a Kemény főkortese.)

Láng Lajos pedig szintén óriási szó többséggel került ki a debreceni választásból, amint az előtte egyik kegyelmes névrokonával történt. — Ugy látszik, ez inspirálta a színházi választókat is, akik azzal adták át képviselőjüknek a mandátumot:

— Járjon oly eredménnyel, amint azt Láng Lajos Debrecen város érdekében az egyetemi kérdés kapcsán is cselekedte.

A harmadik követ pedig Gyulai Zsiga, a „Debreceni Független Ujság“ munkatársa lett, akit egyhangulag választották képviselővé és pedig annak a ravasz fifikának az okából, hogy programjába vette a nők választási jogának kérdését is, a férfiaknak pedig ígéretet tett, hogy a nők szavazójoga ellen nyújt be javaslatot.

A panyolai lelkész és hivei

Jelenetek a szatmármegyei árvíz színhelyéről.

Kiküldött munkatársunktól.

Annak a nagy elemi csapásnak a híre, mely pár nap előtt a fehérgyarmati járás községeit árvízzel sújtotta, befutotta az ország közvéleményét s rettenetes képeket adott az ott lefolyt eseményekről. Minthogy ezek a hírek az első percek hatása alatt születtek, érthetően nem is lehettek tárgyilagosak és sok mozzanatát hagyták figyelmen kívül az ott történteknek.

Igy van Panyola községnek — mely legtöbbet szenvedett az ártól — egy hős lelki papja, kinek hősi viselkedéséről valóságos legendákat beszél az egész járás, neve alig fordul elő a tudósításokban. Pedig ez az ember éjt-napot egygyvé tett, hogy a veszélynek elejét vegye s később, mikor az ár esztelenül ragadta-vágta a partokat és előtötte szennyes hullámaival a községet, ember erejét túlhaladó lelkibátorsággal vezette a mentés munkálatait. Azt mondják a benszorult emberek:

— Csak a tiszteletes ur vett erőt magán, mintha a Krisztus urunk lelke szállott volna beléje. Ha ő nincs, talán mindnyájan elveszünk.

Szarka Baláznak hívják Kálvin vallásának ezt a bátor katonáját, aki

a debreceni theológián

nyerte a lelkészi palástot és a lelki erejét megedzett szeretetet és tudást.

A „Debreceni Független Ujság“ munkatársának alkalma volt ott Panyolán beszélgetni a kiváló egyházi férfiúval aki a történeteket a következőkben beszélte el:

— Már az elmúlt vasárnapon kétségbeesetten áradt a Szamos. Egész nap a töltésen álltam rést hiveimmel s este meghagytam a toronyörnek, az első vészjelre verje félre a harangot, ha a víz áttörné a partot. De fenn virrasztottam, mert álom nem jött szememre. Három óráig olvastattam, azzal a tudattal,

hogy sikerül elkerülnünk a csapást, lefe-
küdtem.

— Alig szunyadtam azonban el, megko-
pogtatták az ablakom: áttörte a gátat a jég.
Talpraugrottam és pillanat alatt kün voltam
az utcán. Zugva, bömbölve tört elő az ár,
nem lehetett megállítani. Földi János csend-
őr-mesterral és Szirmay csendőrrrel lapátra
kaptunk és a gyermekek, asszonyok men-
téséhez fogtunk. Mondhatom, csendőreink
alapos munkát végeztek. Különösen az ör-
mester mutatott önfeláldozást, vagy harminc
embert mentett meg a haláltól.

— Fél óra alatt azonban az ár ellepte a
falut s a házak háromnegyed része roska-
dozni kezdett. Csak a templom és ettől a la-
kásomig, meg balra vagy 100 méternyire
húzódó rész maradt szabadon. Ide hoztuk
hát az embereket s az itteni házakban he-
lyeztük őket biztonságba.

— Az áradás egész csütörtök éjjelig tar-
tott. Borzalmas órákat éltünk át alatta. Mikor
végre pénteken apadni kezdett.

Szerencsére emberéletben kár nem
esett. A virágzó, szinmagyar kálvinista
község azonban romokban van. Kétszáz ház
közül 178 összeomlott s 1100 ember lett föld-
dőnfutó.

Csaknem elcsuklik a hangja, mint előbb
a templomban, mikor

az első istentisztelet

volt a szerencsétlenség után.

Aki ezt látta, soha elfelejteni nem tudja.
Egy gyászoló falu zokogta együtt:

— Te benned bízunk eleitől fogva! . . .

Mikor pedig a Szarka Balázs férfiás,
szép feje megjelent a szőszéken és vigasztaló
szavakat keresett hívei lelkének megnyugta-
tására, hangos sirásra fakadt az egész falu.
És elcsuklott a lelkész hangja is, velünk
együtt hullottak a könnyei, de azért beszélt,
bátorított, mintha a Luther tízes lelke pro-
testált volna benne az emberi gyengeség
ellen.

Odakiinn pedig ezalatt már az utolsó
erősítéseket is elvégezték a 7-ik utászszóló-
alj derék tisztjei és legényei. (gy. zs.)

Színház és Művészet

A heti műsor.

KEDD: Rablólovag, színmű. (C bérlet.)

SZERDA: Délután Dobó Katica, énekes
történelmi színmű. Ifjúsági előadás. Este
A kis gróf, operett (A bérlet.)

CSÜTÖRTÖK: A gésák, operett (B bérlet.)

PÉNTEKŐ Éjszaka, életkép. Bemutató elő-
adás. (C bérlet.)

SZOMBAT: Éjszaka, életkép. (A bérlet.)

VASÁRNAP: Délután Az Elvált assz-
zony, operett. Este Csókonszer-
zett vőlegény, énekes vigiáték. (Kis
bérlet.)

A RABLÓLOVAG.

(Bíró Lajos darabjának bemutatója.)

A hatvanéves Cserháty Ferenc gróf fele-
ségül akarja venni Galambos Annát, az er-
désének leányát. A rokonok lehozzák a
mátrai kastélyba Kürthöt, kiről egyebet sem
tudnak, minthogy k a mágná-kaszinók
bakkarat-asztalának állandó vendége, s elő-
ször — ez volt az ok is a meghívásra —
felajánlják neki a kerület mandátumát, majd
ráakarják birni, hogy Annát. — ki valami-
kor szerelmes volt Kürthbe — hütlenségre
csábítsa s ezáltal elejét vegyék a tervbevett
házasságnak, mely örökségüktől fosztotta
volna meg őket. Kürth nagy pénzért vállal-
kozik rá. Anna három hét után taakozót ad
Kürthnek éjjel a bálban; itt akarja a család
tettenérni a hütlén menyasszonyt. Viktor
gróf, aki Annába szerelmes, elárulja neki a
tervet, mire Anna revolverrel a kezében je-
lenik meg a rendez-vousn, hogy Kürtht —
ha igaz a terv — megölje. A találkozó azon-

ban nem a rokonok kívánsága szerint megy
végbe, mert Kürth szerelmet vall Annának
s elhatározza, hogy feleségül viszi haza ma-
gával. A grófi család hiába várt az ered-
ményre, hiába adott 100.000 forintot előlegül
erőszakkal sem tudják eltávolítani Kürthöt,
aki leleplezesse fenyeget, sőt Anna nvilt sze-
relmi vallomása után Ferenc gróf is bele-
egyezik az Anna távozásába, aki Ferenc jó-
voltából mint a kastély és birtok urnöje ma-
rad és Kürth gunyosan tessékeli ki a grófi
családot. A te őseid — mondja László gróf-
nak Kürth, a rablólovag — kereskedőket ra-
boltak ki, én kénytelen vagyó grófokat kira-
bolni.

És ez a nietzsei, illetőleg stirneri morál
igyeckszik mélyenjáróbb tartalmat adni Bíró
színpadi mestermunkájának. A Stirner anar-
chista immorantását, amely a boldogulás ér-
dekében minden eszközt megengedhetőnek
deklaráll, ezt olyan végtelenül szimpatikussá
tudja tenni, hogy mindenki, aki cimeres aris-
tokratáság ellen szaval — pedig aki nem az,
mind azt teszi — lelkesen tapsol Kürthnek,
aki elért oda, ahová kevesen juthatnak fel.
És ezzel garantálva a hatást. Ahogyan lépés-
ről-lépésre előbbre jut Kürth s kezeiben tartja
nevetségessé teszi ez az ismeretlen homályos
s kétes egzisztencia, a nagy dicsó multu Cser-
háty-családot, mintha csak látnám, a meg-
elégedett gunyos mosolygást az ajkakon.
Elnémul minden kétely a Kürth alakjának
akceptabilitása iránt, a mester keze oly ügyes
sen visz előre főalakját a színpadi hatás min-
den fegyverével, hogy csak a felfeljutást
veszi észre s tapsol a közönség. Bíró még a
mese anyagában is tudja, mi kell a közönség-
nek, nemhogy annak drámai, alaki megfor-
málásában.

Mertha a tetszetős végkövetkeztetés után
Kürthre gondolunk, aki az erkölcsstelenség
szokott szellemességével mondja ki a morál-
ját, ugy igazán zavarban vagyunk a végkö-
vetkeztetés értékére nézve. Nem tudhatjuk:
tényleg csak rablólovag volt-e Kürth s sem-
mi más — ami sokat von le a kierőszakotl
szimpatia jelentőségéből — vagy pedig aka-
rat s cselekvés embere, ak jobban uralkodásra
és alkotásra született s nemesebb materiából
való mint László gróf energiátlan, kiélt, kor-
hadat cimeres familiája s kinek intelligenciáját
a szerelem acélozza meg és segíti eredményre
Egyes stációinál a darabnak ilyen impresszi-
ónk is volt. Számtalan kérdés alkalmazatlan-
kodik egyes cselekedeténél. Nem tudjuk, hányá-
dán vagyunk, nem ismerjük Kürthöt — pedig
három felvonáson át vagyunk vele együtt —
mert a novellista író nem adott indokolást —
de mesterileg szépeket és igazakat tud pe-
dig adni a novelláiban — az elhatározásaihoz.
Sok pszikologice érthetetlen vagy legalább is
nehézzen érthető viselkedése van Kürthnek.

Különben valószínűség ide, valószínűség
oda, tagadhatatlan, hogy htározottan s dia-
dalmasan emelkedik ki Bíró Lajos hatalmas,
imponáló írásművészete s drámai forma al-
koadó tudása. S gyönyörűséggel láttuk, hogy
művészkezeiben megmeselednek a színpadi
hatások eszközei. Mikor Annát mesélteti s
még nagyon sokszor értékes szépségekkel
tele irodalom szólott hozzánk. S a vialog for-
dulatos, színes ötletességében tökéletes író
beszélt. Ferenc, László, Stefi grófok, az öreg
Galambos sok igazsággal s szeretettel meg-
rajzolt emberek. Stefi grófért még Viktor
harmadik felvonásbeli elrajzolását is megen-
gedjük.

Az előadás jobban is fog majd menni.
Virányinak (Kürth) kevésszinü, kissé hi-
deg hanganyaga véletlenül éppen megfelelt.
Hogy egyes hirtelen változásainál s meglepe-
tésinél a szerepek kifogásolható volt, az
nem az ő hibája. A további előadásokon hihe-
tőleg a lehetőségig egységesebb lesz az ala-
kítása, mert sok intelligenciáról tett tanusa-
got. T. Csige Böskét szeretttük volna vala-
mivel szerényebb s félnkebb Annának látni.
Keményt pedig arisztokratább Ferenc gróf-
nak. Désy nagyon karakterisztiku Stefi gróf

volt. Különben Désyt mindig szívesen hall-
juk, mert intelligens, jól átgondolt alakitáso-
kat ad. Szilégyi Lászlójában ha több rossza-
ságot mutat, jobb. A többiek: Bérczi, Papp
Etel, Fabinyi, Kelemen, Ligeti jók voltak.

(bj.)

Áldomás Bíró Lajosért. Zilahy Gyula
színiigazgató egyike a legfinomabb érzésü
uriembereknek. Ezt a tulajdonságát jelleme-
zi az az eljárás, melyet díszítőivel szemben
alkalmaz vasárnaponként, mikor két előadás
van s a délutáni darab sok díszletezéssel és
fáradtsággal jár.

Most vasárnap délután a Sárga lilium
került műsorra, melyben tudvalevőleg egyet-
len díszlet játszik. A díszítők azonban ez al-
kalmossal is megjelentek az irodában s szó-
nokuk — Széll András — az igazgató bá-
mulatára a következő orációt vágta ki:

— Nagyságos igazgató ur! Áldomást
szeretnénk inni.

— Hogyan? Ma is nagy díszletezés van?!

— Nincsen kérem alásan! — vallja be
őszintén Széll András.

— Akkor miért?

— Bíró Lajosért, az Isten áldja meg a
szokását! Aki csak egy díszlettel dolgozik,
mégis el tudja érni a hatást. Tessék ezt kö-
zölni a többi írőkkel s, hát ha követik a szo-
kását.

Zilahynak megtetszett az ötlet s kijutal-
ványozta az — áldomást.

Mi pedig a díszletezők kívánságát kö-
zöljük azokkal, akik darabot készülnek írni.

Ifjúsági előadás. Szerdán délután rend-
kívül mérsékelt helyárrakkal ifjúsági elő-
adást rendez Zilahy igazgató. Ez alkalommal
a Dobó Katica című történelmi színmű kerül
műsorra, elsőrangú kiosztással. Jegyeket ez
érdekes előadásra a színházi pénztár előre
árusít. Páholy-ülés és támlásszék 70 fillér,
állóhely 30 fillér, karzat első sor 30 fillér,
karzat többi sor 20 fillér.

Leányvásár. A színházi évad legnagyobb
slágerjének ígérkező operettjére, a Leány-
vásár-ra lázas szorgalommal készül a szin-
társulat énekes személyzete. Zilahy igazga-
tó az operettet kettős, sőt hármas kiosztás-
ban taníttatja be, ami nagyon helyes, mivel
a kitünő újdonság gyors egymásutánban
sokszor lesz műsoron s így az egyes sze-
replőket alaposan kifárasztaná, vagy beteg-
ség esetén a műsorról le is kellene venni a
darabot. A kettős, illetve hármas kiosztás a
következő: Harrison Jack — Máthé, Dési,
Ligeti, Harrisonné — Guthi Sarolta, Lucy —
Zilahyné, Csanády Irma, Gróf Rottenber —
Dési, Kassai, Fritz fia, Ligeti, Bérczi, Má-
thé, Higgles Tom — Falussi, Székely, Korcs-
másros — Kemény, Békéssy, Hajóskapitány
— Solti, Lángh, Bessy, Lucy szobaleánya
— Borbély, Belezna, Sam, szerencsen pin-
cér — Somogyi, Máthé. — A kitünő és ér-
dekes újdonság, melynek bemutatója február
29-én lesz, egymásután tizszer kerül színre.

Két zsufojt ház a Bonbonnierben. Va-
sárnap ugy a délutáni, mint az esti előadás
zsufojt ház előtt folyt le a Bonbonnierben,
a legfényesebb sikerrel. Ilyen gazdag, tar-
talmos műsört alig láttunk még a Bonbon-
nierben, mióta fenn áll. Az attrakciók vára-
kozáson felüliek. La Malina francia excent-
rikus tánc-sketsch a műsor egyik fénypontja;
végtelen ügyességgel összeállított szám, te-
le őshumorral. La petite Chrisanteme, a bu-
dapesti Royal-orfeumból, a világ legjobb ak-
robatatáncosnöje. A modern táncművészet
legtökéletesebb interpretálója. Lendvay Mi-
ci, a szegedi színház volt primadonnája na-
gyon jó kabarét-énekesnö. Mezei Margit
ügyes táncosnö. A legnagyobb sikert estén-
ként mégis a bájos direktorné, Szilassy Etel
aratja, cigányzene mellett előadott legújabb
slágerével, a Ha szeretsz egy cseppet . . .
című kupléval. Most pedig három nevet kell
megemlítenünk: Zsoltoványit, Radót és Uj-
várit, akik egész kuplé-versenyt rendeznek

Cséplési vállalat!

Felhívom a tisztelt gazdák figyelmét, hogy a nyári cséplésre
6-os és 8-as nagyságot rendelkezésükre bocsát-
hatok. Értekezni lehet **Arany János-utca 37.**
szám alatt **Ehrenreich Sámuel**nél.

esténként a Zerkovitz, Weiner és Szirmai termékekből. Radó és Ujvári vasárnap mutatkoztak be és a közönség már is úgy fogadta őket, ahogy csak régi kedvenceket szokott. A „Rendez-vous” című kis vigjátéknak Zsoltoványi rendezésében nagy sikere volt; a darabot Szilassy Etel, Ujvári, Radó és Zsoltoványi játsszák. Szombaton lesz a bemutatója az Ódipusz-paródiának, melyben az egész személyzet játszik.

HIREK

„A törzsfőnökök befolyása”

Nyilatkozat.

Freund Jenő dr. ügyvéd, tb. városi tisztii főügyész, törvényhatósági bizottsági tag a következő levelet küldte ma hozzánk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A „Debreceni Ujság” f. hó 18-iki számában „Nemo” ur elfogulatlan bíróként szól bele a legutolsó hetek hírlapi vitájába s több városi kérdést tárgyal le a maga eszmeköréből szedvén azokhoz a megvilágító fényt. Én nem szándékozom a felvetett kérdések helyessége, vagy helytelensége felett véleményét nyilvánítani, noha igen hálás boncolási anyagot nyújt a cikk, — mindazonáltal nem hallgathatom el azt, hogy a cikknek egyébként objektív hangján s előkelő irányán erős rést üt az a kedélyeskedő megjegyzés, mely könnyed kézmozdulat kíséretében meggyanúsítja városi és társadalmi életünk egyik vezető, munkában fáradhatlan alakját Márk Endre udvari tanácsost s vele együtt Poroszlay László bizottsági tagot azt mondván, hogy őket sikeres vágóhid melletti parcellázásukban, a város támogatta.

Ha valaki akár komolyan, akár tréfásan, személyes ügyekkel foglalkozik, első kötelessége az igazság keresése s szem előtt tartása s akkor nem fog a „Nemo” hibájába esni, aki ha utánna néz a dolognak, arról győződhetett volna meg, hogy a nevezett két ur telekeldarabolási ügyében a szabályozási szabályrendeletre támaszkodva kért ugyan méltányos kárpótlást a várostól az átengedett több ezer öl területű új utca részletért, de ezt a kérelmet a tanács javálatára a közgyűlés végleg elutasította. Ilyen a törzsfőnökök befolyása.

Szerkesztő urnak készsége hive
Debrecen, 1912. évi február hó 19-én

Dr. Freund Jenő.

— Egy politikai affér. A képviselőház üléséről adott tudósításunkban beszámoltunk amaz incidensről, amely Justh Gyula beszéde alatt Rakovszky István és Lévy Lajos báró közt történt. Lévy az ülés után Erdélyi Sándor és Farkas Zoltán utján elégtételt kért Rakovszkytól, aki Palugyai Móricz és Mezőssy Béla utján becsületbírárságot akart kérni, mert azt mindta állítása igaz. A segítők délután tovább tárgyalva megállapodtak abban, hogy itt párbalnak helye nincsen s így az ügyet békés uton intézték el.

— Fényes esküvő. Ritka fényvel és pompával tartotta meg esküvőjét Szabó Anikó ifj. Rickl Antallal. A fiatal pár családjai legelőkelőbbjei Debrecen társadalmának, a melynek a bájos menyaszony és a vőlegény is kedvelt tagjai. Az esküvőn a Rickl és Szabó-családokat s kiterjedt előkelő rokonság képviselőit ott láttuk. Ott voltak a Magoss, Zádor, Kardos, Bosznay, Mayer, Kereszthelyi, Tóby, Tóth, Sesztina, Unger, Kol-

benhayer, Vecsey, Weszprémy-családok és Debrecen társadalmának előkelőségei. A gyönyörű esküvői menetnek rendkívül sok csodálója volt s a Simonffy-utcától a katolikus templomig sűrű sorokban állt a közönség sorfalat. Az esküvői vacsora a Bika-szálló nagytermében volt. A fiatal pár családjaikat tömegesen keresték fel jókívánságokkal az ismerősök s a család barátai.

— Az ezidei magyarországi hadgyakorlatok. Mint már jelentettük, az osztrák-magyar hadsereg az idén a honvédség bevonásával Erdélyben folytatja le hadgyakorlatait. A hadgyakorlatok főparancsnoka Ferencz Ferdinánd főherceg és trónörökös lesz. Részt vesznek a manővereken a VII. és a XII. hadtestek. A temesvári (VII.) hadtest élén Seefranz tábornok, a XII. (nagyzebeni) hadtestnek élén pedig kövessházi Kövess gyalogsági tábornok fog állani. A főherceg előbb Kolozsváron, majd Déván fogja felütni főhadiszállását, ahol már most folynak az előkészítési munkálatok. Déváról a főherceg gépkocsin Brádra és Abrudbányára megy, a hol a záróütközetek folynak majd le. A marosparti Déva területe meglehetősen nehéz követelmények elé állítja a csapatokat. Habár az erdélyi hegyek általában nem nagyon magasak (a Kukurbetta pld. 1849 méter magas), de a Fehér- és a Feketekőrös, az Aranyos és a többi kisebb folyók mély bevágásu völgyei helyenként nehezen járhatók. A hadgyakorlatokon előreláthatólag 6 gyaloghadosztály, 4 lovasdandár, továbbá 2 tábortarack, 6 mezei tüzérezred és egy lovasított tüzérhadosztály vesz részt.

— A bérkocsisok megrendszabályozása. A bérkocsisok ellen újabban sok panasz merült fel, ami arra készítette Rostás István főkapitányt, hogy a közönséget felhívja, jelentse be azokat az eseteket, amikor a bérkocsisok túlmagas tarifát követelnek. Ezenkívül is minden szabálytalanságot a rendőrség tudomására kell hozni, hogy eljárhassanak a bérkocsisok ellen.

— Eljegyzés. Gyémánt Fridus urhölgyet, Gyémánt Salamon földbirtokos leányát eljegyezte Fodor Sándor nagykereskedő Berettyóújfaluból. (Minden külön értesítés helyett.)

— Az evang. filléregylet teastélye. A debreceni evangélikus filléregylet iskolai és jótékony céljaira március 2-án esti 8 órai kezdettel az Arany Bika szálló dísztermében táncos egybekötött teastélyt rendez. A felszolgálásnál e célra felkért urileányok működnek közre. Jegyek ára: Személy jegy 4 korona, családijegy 3 személyre 10 korona, 4 személyre 12 korona. Ebben egy csésze tea és egy adag teasütemény ára is benne van. — Hídeg vacsora 1.20 koronáért kapható. Páholy-jegy külön 4 korona. — Jegyek előre válthatók Benyáts Emil ur üzletében. Adományokat, felülfizetéseket a jótékony célra hálás szívvel fogad az evang. filléregylet elnöksége.

— Köszönetnyilvánítás. Özveggy Veress Lászlóné Szathmáry Teréz szeretett testvérem, sógornóm és nagynéném elhunyt alkalmából hálás köszönetet mondunk mindazoknak, kik a temetésen megjelenésükkkel, vagy más irányú részvétet nyilváníttalukkal gyászunkban résztvevni, szomorúságunkat és fájdalomunkat enyhíteni szívesek voltak.

Szathmáry Mihály és családja.

Veressné Szathmáry Teréz ravatalára a következők küldtek koszorukat:
Felejtethetetlen testvériünknek — Mika és Ilka.

Szeretett keresztmamánknak — Vilma, Ilona, Kálmán, Emma, Irénke.
Hálás szeretete kísér sírdba is — A Debreceni Jótékony nőegylet.

Kegyves alapítójának hálája jeléül — A nőipar iskola.

Nemes lelked emlékének — özv. Kósa Barnáné Kovács Ilona.

Kegyvetlen őrizzük meg emlékét — Sesztina Jenő és felesége.

A szegények nemtőjének Weszprémy Zoltánné.

Kedves jó Teréznek — dr. Csikos Sándor és családja.

Régi barátsága és szeretete ieül — özv. Varga Ferencné.

Nagyrabecsülésem és szeretetem jeléül — özv. Láposy Ferencné.

Felejtethetetlen jó barátnéjának — özv. dr. Kola Jánosné.

Szeretett házasszonyának — özv. Bundsmann Jenőné.

Szeretettünk jeléül — a Géressy család.

Szeretettel őrizzük emlékedet — özv. Telegdy Lászlóné és gyermekei.

Szeretetem jeléül — özv. Szabó Kálmánné.

Teréz néniének — a Kovács család.

Az árvák virágcsokrai és még számos felírás nélküli csokor.

— Jóváhagyott telekvételek. A belügyminiszter ma értesítette Debrecen város tanácsát, hogy a Tarbai, Tordai, Gyöngyösi és Ekly-féle ingatlanok megvételét kimondó közgyűlési határozatokat jóváhagyta.

— A dr. Popper Alajos iskolai alapítványra újabban Vadon Sándor dr. ügyvéd, Nyíri Ernő dr. ügyvéd és Bodnár Miksa bank igazgató 10—10 koronát adományoztak.

— A Patay-utca csatornázása. A Patay-utcai lakosok ma a tanácshoz beadványt nyújtottak be, amelyben kérték, hogy a Patay-utcat tekintettel nagy fejlettségére s kiépítettségére, a város csatornázassa és burkoltassa. A kérés a szakbizottságokhoz s onnan a közgyűlés elé kerül.

— Rablótámadás a Kossuth-utcán. Kukai István fésűs segéd tegnap éjjel egy mulatságról volt hazatérőben. A hogy a Kossuth-utca végére ért, ismeretlen emberek támadtak reá, utját állták, agyabafőbe verték s pénzt, értéktárgyait, sőt a felső kabátját is elrabolták. A járőrök kadtak reá, akik telefonáltak a mentőknek s a kórházba szállították a súlyosan megsérült fiatalembert. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Betörés a Csapó-utcában. A Csapó-utca 27. számú házának pincehelyiségeit kofák bírják bérbe. Tegnapról mára észreveték, hogy a pince ajtajának lakatját valaki leverte, behatolt a fiülkébe s Nagy Gáborné rekeszéből 60 koronát, Selmeiciné fiülkéjéből pedig egy takarékbetét könyvecskét ellopott. Mások kárára is követtek el tolvajlást. A rendőrségnek feljelentették az esetet, mely már ki is nyomozta a betörőt az ugyanabban a házban lakó Papp Sándor hentes fia személyében. Megindult ellene az eljárás.

— Monstre hangverseny. Nöth Antal hegedű és cimbalom tanár igazgatása alatt álló zenekonzervatórium növendékei haladásuknak bemutatása végett f. hó 24-én szombath délután 4 órakor a Royal dísztermében hangversenyt rendez. A Nöth zenekoskola növendéki hangversenyei mindig igen sikerültek szoktak lenni s ezuttal is mindent elkövet úgy az illusztris tanári kar, valamint a buzgó növendékek, hogy a zeneértő közönségnek egy szívet-lelket gyönyörködtető élvezetes délutánt nyujtsanak. Lesz hegedű, zongora, cimbalom, szavalat, monológ, vonós négyesek és zenekari számok. Az érdeklődőket ez uton hívja meg az igazgatóság. Belépti díj nincs. — Műsor Schmidt S. hangszerüzletében és az iskola helyiségében kapható. Szent Ana-utca 18., róm. kath. főgimnáziummal szemben.

— Kérjen kenyeret, de csak orosházi védjeggyel, mert ez a legjobb házi kenyér. — Szállítja az Első Debreceni Kenyérgyár részvénytársaság. Főüzlet Simonffy-utca 1-B. telefon 32 szám. Gyártelep Széchenyi-utca 49. szám. Telefon 793. szám.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higiénikus
Palma kaucsuk
agybetét
elsőrangú

Iskolásgyermek.

A Scott-féle eljárás védelmét a halászt—kérjük figyelembe venni.

Az, hogy sok gyermek az iskolában nem képes a többivel lépést tartani, figyelmetlen és ki merült, gyakran a gyenge szervezetre vezethető vissza. A hiányzó étvágy gerjesztése és jobb táplálkozás ilyen esetekben okvetlen helyén való. Semmi sem alkalmasabb erre, mint az évtizedek óta kipróbált Scott-féle Emulsió. Huzamosabb ideig rendszeresen véve, fiukat és leányokat oly örvendetesen erősít, hogy azoknak az iskola és tanulás ismét csak örömet okoz.

SCOTT-féle Emulsió-t

kérjük A Scott-féle eljárás már 35 éves és garancia ugy a jóság, mint hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f Minden gyógytárban kapható

— Debrecenvidéki Takarékpénztár nint szövethozat, Piac-utca 21. Sesztina-ház. Olcsó kölcsönt nyújt betáblázásra, kezesség vagy értékpapir-fedezet mellett hosszú lejáratra is. Az intézet elnöke dr. Megyery Pál ügyvéd. Ügyvezető igazgató Hoffer Sándor.

— Alkalmi és estélyi ruhák, bluzok óriási választékban megérkeztek Halmágyi Sámuel divatházában. Estélyi köpenyek leszálított árban.

— Linoleum áruházban kereskedelmi végzett pénztárnok felvétetik.

Debreczeni Butorkészítő Asztalosok Árucarnok Szövethozete

mint az Országos Központi Hiteleszövethozet tagja. Telefon 129. Hunyadi-u. 17/19. sz. Telefon 129.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség figyelmét, dusan felszerelt árucarnokára, hol Debreczen első műasztalosainak és kárpitosainak termékei a legméréskeltebb (szabott) árban áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére, a legegyszerűbbtől a legdiszibesebb kivitelig.

Megtékités minden vételkényszer nélkül.

Tervek, költségvetések, rajzok díjtalan. A rendelt avagy raktárból megvett butorokért a legmérészebbmenő garanciát vállalja, hitel esetén kedvező fizetési feltételek.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.

Csuz, köszvény, reuma ellen le g j o b b báziszer a híres **Király-Balzsam!** Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti. Fog- és fejfájást 5 peroc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszerárában Kossuth-utca 9. színház mellett.

NYILTTÉR.

Fog-Krém **KALODONT** Szájviz

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitel	871.—
Osztrák hitel	655.—
4 százalékos koronajáradék	90 05
Államvasut	782.—
Jelszlogbank	503 75
Rimamurányi	717.—
Salgótarjáni	750.—
Közuti vasut	118 50

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:
Bécs 4 3/8%, Berlin 4% London 3 3/8%

Budapesti gabonatözsde.

Svartz E. (Strasser és König) debr. bizománys távirati jelentése

Buza októberre	11 76
aprilisra	11 84
májusra	11 08
Rozs aprilisra	9 84
Zab októberre	9 82
aprilisra	9 60
Tengeri májusra	8 51
Tengeri 1912. év juli	8 51

Irányzat:

Készaru változatlan.
Helyi értékpapirok magánárfolyama.

Névért.	osz-talék	1911. szelvényekkel	Kor.
200	70	Debreczeni Elso Tektar	960
200	20	Aiföldi tektar	375
500	44	Ipar és Keresk. bank	900
200	12	Közgazdasági bank	—
200	17	Takarék és Hitelintézet	350
200	16	Debreczeni Hitelbank	200
400	24	Általános Forgalmi Bank	—
200	12	Bankgyorület	—
200	30	Istvánmalom	780
200	10	Debr. Helyi vasut	—
200	18	Termény és Áruaktár	—
200	10	Debreczeni Gőzhalágyár	200

Drágább lesz a városi fa. Török Gábor erdőmester ma előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a városi hasáb-fa árát emelje fel. Előterjesztésében hivatkozik arra, hogy a fatermelés költsége a munkabérek emelkedése és az általános drágaság miatt megdrágult. Eddig a hasított fa vágása ölenként 3, raktározása és szállítása szintén 3 korona volt. Most azonban a vágás 4, a raktározás 5 koronába fog kerülni. Javasolja tehát, hogy az Epreskertben eladott hasábfának árát ölenként 36, az I. osztályu botfát 23, a II. osztályu 17 koronára emeljék fel. Az apafáján raktározott fát pedig, tekintettel arra, hogy e hely távolabb fekszik, ölenként 35, az I. osztályu botfát 22, a II. osztályu 16 koronára, míg a kompetencia fa ölet, ha azt az Epreskertből szállítják el 24, ha a Monostorról, 23 koronára emeljék. Egyben bejelentette az erdőmester, hogy a műfákból visszamaradt fák mennyiségéből 205 öl tűzifa áll nyíből rendelkezésre az Epreskertben. A bejelentések és előterjesztések fölött legközelebb fog dönteni a tanács.

— **Nagy fizetésképtelenség.** Aradról jelentik, hogy Herbstein Mór ottani liszt és gabonanagykereskedő, aki milliomos hírében áll, fizetésképtelenséget jelentett. — Az egyik nagyobb aradi pénzüntézetnél 30.000 koronás váltóját, tekintettel a rossz hírekre, nem prolongáltak s mivel nem fizetett, a pénzüntézet pörölte. Erre többi hitelezői is megrohanták. Szombaton 80.000 korona tözsdifferenciát kellett volna fizetnie és nem tudott; bejelentette, hogy fizetésképtelen. — Herbstein kijelentette még, hogy a szük pénzügyi viszonyok és a megvont hitel hozták kényszerhelyzetbe, azonban egész tartozása fedezetet nyer vagyonából. A céggel szemben több aradi pénzüntézet és vidéki malmok vannak érdekelve. A cég passzívája negyedmillióra rug, erre azonban fedezet bőven van és több mint valószínű, hogy a cég továbbra is fennmarad, ha sikerül meg rendezni fizetési zavarait.

Uj piac a Bocsokytéren. A város külső részén lakó embereknek a mai piacok távol vannak s így azoknak e távol fekvő helyekről naponkint való felkeresése nehéz és terhes. Ez indította arra Erdélyi Andor drt, hogy ma kérést adjon be a tanácshoz, hogy a Bocsokytéren is létesítsenek piacot, ami nemcsak a környékbeli lakosságnak válnék előnyére, de a piaci árakra is az új konkurrencia folytán a fogyasztó közönségre kedvező befolyást gyakorolna.

A Neumann Nándor vegyészeti gyár r.-t. lapunk mai számában teszi közzé I. évi mérlegét. A gyár 50000 korona alaptökével dolgozott eddig, de részvénytökéjét a mult év végén 100.000 koronára emelte fel. Az 1911. vben a tiszta nyereség 1308.62 korona volt.

Ingatlanok forgalma.

Korom György és neje Bátori Julianna veszi özv. Bátori Mihályné Faragó Máriától 617 és egytized négyszögöl Sestakerti szőlőföldet 2300 koronáért.

Scheiner Jakab és neje Robitsek Jeni veszi szi Láng Ferenc és neje Krémer Jankától Percec-utca 4. számu házat 31500 koronáért.

özv. Varga Istvánné Süttő Sára veszi Tokai Gyula és neje Hajdu Máriától Nyil-utca 116. sz. házat 18600 koronáért.

Kárászi Lajos és neje Ács Zsuzsannától Hatvan-utcai kerti szőlőjét 8000 koronáért.

Rázsó János és neje Szilávy Julianna veszi Nagy Józseftől 140 négyszögöl területű Nagy József-telepi házat 3000 koronáért.

Nagy János és neje Molnár Ágnes veszi Bozókai István és neje Bereczki Zsuzsannától Borz-utca 18. sz. házat 14.900 koronáért.

Dr. Polgár Dániel és társai veszi Molnár Mihály és neje László Juliannától 1 hold 832 négyszögöl majorsági földet 28000 koronáért.

Nagy Lajosné Faragó Zsuzsanna veszi Csóka János és neje Karsai Juliannától Klapka-utca 6. sz. házat 3800 koronáért.

Dr. Balkányi Emil és dr. Horváth Sándor veszi Nagy Ferenc és neje Deutsch Rezsintől József kir. herceg-utca 42. sz. házat 40.000 koronáért.

Pohl Géza és neje Nagy Margit veszi Kecskés István és neje, Csuri Julianna tulajdonát képező házat 9100 koronáért.

Fejérváry Sándor és neje, Lóki Cecília veszi Kardos Ferencről 1 hold 799 négyszögöl Tócsó-kerti szőlőt 12000 koronáért.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Nagy György sajtópöre. Ismeretes, hogy Nagy György dr. a híressé vált fiatal ügyvéd, aki egy darabig képviselő is volt, köztársaság címen lapot indított, amelynek mindjárt 1911. október 14-én megjelent első számában Kossuth Lajos országa címen olyan cikket irt, amelyért állam elleni izgatás miatt a kir. ügyészség pert indított ellene s a szegedi ügyvédi kamarát is megkereste, hogy függesse fel. Az ügyvédi kamara azonban nem tett eleget e felhívásnak, mert Nagy György ügyében nem látott dehonosztáló dolgot. A bünpörben ma volt a tárgyalás, amelynek eredménye az volt, hogy az esküdtek nem büntösek mondták ki Nagy Györgyöt s így a törvényszék felmentette.

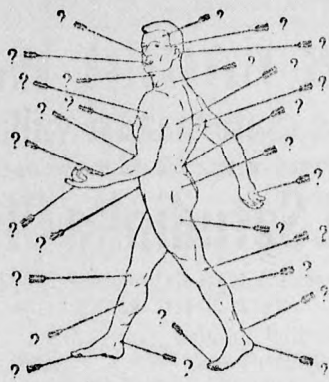
Gyermekek rablómerénylete. A mult év október végén Hajduböszörményben a Bertalan korcsma előtt álldogáltak Seres Béla és Dari Kiss Lajos 14 éves és Lévai Márton 12 éves gyermekek, mikor észrevették, hogy Onody Sándor ittason jön ki a kocsmából. Először kövekkel kezdték dobálni, majd egyikök indítványozta, hogy vegyék el a pénzt. Erre valamennyien nekiestek, leteperték a földre s a nála levő pénzt, mintegy 30 koronát zsebéből elrabolták. Ma ült feletük törvényt a debreceni esküdttörvényszék, mely igazmondása alapján ugy Seres Bélát, mint Kiss Lajost a javító intézetbe internálta a Tóth Aurél elnöklete alatt alakult törvényszék. Lévai Mártont, aki csak Dobálódzott, felmentették. A védelmet Filöp Ödön dr. és Fehér Mór dr. helyettese: Erdély Lajos dr. látták el.

Kedves Szabóné, mit tegyek?

A gyerek köhög és egészen rekedt, a nyaka vörös és én nagyon félek. De hát most, késő este mégsem küldhetek orvosért. — Akkor adjon a gyerekeknek egyelőre hat szóleni ásványpasztillát meleg tejben, de valódi Fáy-félét, s egy óra múlva megint hatot. Ez már elegendő lesz és biztosan használ. Vegyen holnap egy egész dobozzal, az ára csak 1 korona 25 fillér, a gyógyszerárban vagy drogeriában megkapja. Fáy valódi szólenijének mindig kellene a házában lenni. Utánzatot utasítson vissza.

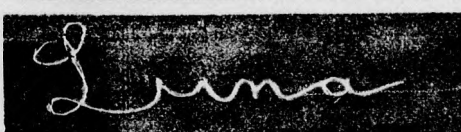
Vannak fájdalmai?

I. A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, köszvényt, ideggyengeséget, oldalszurást, zsábat, bémulást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógyszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.

II. Továbbá tudomására óhajtuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorhajók, görös, étvágytalanság, veseégés, hányási inger, roszszullét, felbőfőgés, puffadság, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsapilulákat. 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánzatoktól és címezzünk minden rendelést pontosan

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 130. sz. (Zágrábmegye.)

A kézi és szénsavas ásványvizek királya. Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ.-nál Debreczenben.

Tiszta agyagból készült szép és cserép, fali téglák és legjobb nyersfalazati téglák csak a

Karczagi agyagiparnál Karczagon szereshető be.

Mégis csak a Hungaria sóborszesz a legjobb, kapható mindeütt, megrendelhető **ZSÁTKÓ JENŐ** fűszerkereskedőnél Batthyány-utca 22. sz. — Telefon 863.

Gyomorgörös, kólíka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitűnőbb háziszer a **Hollandi Gyomorcseppek** Egy üveg ára 40 fillér. Kapható

Mihalovits Jenő gyógyszerárában Debreczenben.

Friss Sándor

fűszer-, kávé- és csemegekereskedése Debreczen, Piacz-u. 83. szám. Telefon 987. Telefon 987. ::: Tanuló felvétetik. :::

Függönyt

Hrabéczy első debreczeni gőzmosó, vegytisztító ruhamosó r.-t. Debreczen. — Telefon 323. Gyár és füzlet Széchenyi 42. Fióküzlet: Csapó-utca 30. Hatvan-utca 15.

SALVATOR

GUMMI SARKAK VILÁG CZIKK UTÓLÉRHEETLEN TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VII/3.

Donogán és Somossy DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idény ujdonságok Marquisett, csipke volaus, selymek, gyöngydiszek, rojtok

Óriási választékban!

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZÖT kevesebb a gond,
II-SZÖT kevesebb a munka,
III-SZÖT kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban! Nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatnál permetezhet vele! Semmi fűledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képezett **Rézkenport és bordói port** is. Kérjen ingyen és bérmentes leírást a **FORHIN-gyártól, Budapest, VI., Váci-út 93.**

Simonffy-utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi-utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a füzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézőndök.	Ágytoll-tisztító.
Varga-utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy-utca 14.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 sorig 50 fillér, azontul minden sor 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden sor 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választékosan osztozni.

Levelezés.

Ki pártfogolna egy urileányt, kinek senkije nincs a világon, ki szeresse, — levelet kér „Ártatlan” jellegre a kiadóba.

Uraim, ki akar elmulatni egy jukker aszsonyikával, irjanak „Egyszer, de igazán” jellegre a kiadóba.

Betöltendő.

Ügyes pénzbeszedő és üzletszerző felvételek fix fizetéssel. Zempliner, Hatvan-u. 17.

Egy takarító kerestetik. Cim a kiadóban.

Könyvelésben jártas kisasszony állást nyer Bán és Weisz festéknagykereskedésében.

Keresek egy évi berest konvenczióra a mikepércsi Sinay-féle tanyára. Ajánkoznak családos emberek 30-50 éves orig Mikepércsen a Sinay-féle tanyán a tulajdonosnál.

Kitűnő bizonyítványokkal ellátott tisztességes uri leány házvezetőnőnek, esetleg társalkodónőnek ajánlkozik, ki több éven keresztül ebben az állásban volt alkalmazva. Czim a kiadóban.

Kisasszonyt, szépen és helyesen írni tudót keres helybeli sörnagykereskedő márczius 1 i belépésre. Czim a kiadóban.

Egy jó nevelésű, lehetőleg 4 középiskolai osztályt végzett, legalább 14 éves, egészséges fiú tanulóul felvétetik egy nagy fejlődésben levő műiparagnál. Cim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel.

Kétszersült eredeti karlsbadi nagy csomag 70 fillér. Kis csomag 35 fillér Deutsch Lajos fiúszerszűzetében Piac-utca 38.

Ha nincs pénz és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salam. Telefon 685.

Ki szép és tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel Falusi Károly polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Eladó Csapó-utca 47. számú 280 négyszögletes ház üzlettel, kerttel 56.000 korona szabott árrétt.

Három függő lámpa olcsón eladó Garai-utca 10.

Különcfele.

Kalapos műhelyemben elvállalom kemény és puha kalapok és cilinderek tisztítását, vasalását vagy átalakítását. Jutányos ár mellett kellő szakértelemmel teljesítem. Bárki bizalommal keresheti fel műhelyemet. Beliczay Lajos, Piac-utca 38.

Weisz Ferencz gépüzemre berendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7.

Van szerencsém értesíteni hogy Rákay ur cipőfelsőrész készítő műhelyét átvettem s azt a mai kornak megfelelően tovább vezetem. Teljes tisztelettel Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-u. 13.

Modern vízvezeték berendezési és csatornázási vállalat

Iroda Piac-utca 52. (a megyeháza mellett.)

Tul. Sztudinka Olivér.

A Debreczeni Háztulajdonosok Egyesületének szerződötett vállalkozója.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát legjutányosabb árban. — Költségvetéssel díjtalanul szolgál. — Személyes tárgyalásokra, meghívásra készséggel áll rendelkezésre.

Ezen vállalat össze nem tévesztendő hasonló nevű céggel.

Meghívó.

Neumann Nándor Vegyészeti Gyár Részvénytársaság

1912 évi február hó 28-án d. u. 3 órakor a Hájdu megyei Népbank, mint Szövetkezet hivatalos helyiségében tartja

I. évi rendes közgyűlést,

melyre a t. részvényesek ezuton hivatnak meg.*

Tisztelettel Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1911-ik év üzleti eredményéről.
2. Az 1911. évi zárszámadás és mérleg, valamint az évi nyereség mi-kénti felosztására vonatkozó igazgatósági javaslat, továbbá a felügyelő-bizottság zárszámadás és mérleg megvizsgálásáról szóló jelentésének előterjesztése és ezek alapján a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére.

3. Három felügyelő-bizottsági tag választása 3 évre.
4. Két új igazgatósági tag választása.
5. Az alapszabályok módosítása.
6. Indítványok.

JEGYZET: Az igazgatóság jelentése és a múlt évi mérleg a vállalat helyiségében a közgyűlést megelőző 8 napon közzszemlére van kitéve és azokat bárki megtekintheti.

* Az alapszabályok 13. §-a értelmében szavazati joggal csak az a részvényes bír, ki részvényeit a le nem járt szelvényeivel együtt 5 nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határidő előtt, az igazgatóság által a hirdetőnyben megjelölt helyen leteszi. A letett részvényekről a részvényes a letett részvények és az ezek alapján gyakorolható szavazatok számát feltüntető igazolványt kap. A letétbe helyezett részvények csak a közgyűlés befejeztével és az elismervény visszaadása ellenében adhatók ki.

Vagyon.

Mérleg-számla 1911. december hó 31-án.

Telér.

Pénztár számla	1039	09	Részvénytőke*	50000	—
Áru számla	57171	25	Folyó számla mint egyenleg	21241	68
Berendezés számla	7000	—	Elfogadvány számla	57844	22
Alapítási költség számla leírás után	8710	10	Nyereség	1308	62
Nyomatvány számla	1290	52			
Átmeneti tételek:					
előlegezett költségek	12000.—				
előre fizetett kamat	193.75				
előre fizetett házbér	250.—	12443			75
Váltó számla		1580			46
Ingatlan számla		32621			72
Építkezési számla		6152			63
Lótartási számla		2385			—
		130394			52

Veszteség.

Eredmény-számla 1911. december hó 31-én.

Nyereség.

Személyzeti fizetések	23813	20	Brutto nyereség áru után	59214	17
Üzleti költségek	7933	63			
Utazási költségek	11995	13			
Leírás berendezés és felszerelés után	472	32			
Felhasznált nyomatványok	397	13			
Kamatok	8964	03			
Leírás az alapítási költségből	1206	44			
Házbér	3000	—			
Elhasznált takarmány	123	67			
Nyereség	1308	62			
		59214			17

Debreczen, 1911. december hó 31.

ifj. Widder Sámuel s. k. elnök.

Neumann Nándor s. k. igazgató.

Arnold György s. k. főkönyvelő.

Biasz Ede s. k. Neumann Mór s. k.

Neumann Miksa s. k. Rosenfeld Lajos s. k.

dr. Bárdos Jenő s. k. dr. Adorján József s. k.

igazgatósági tagok.

Ezen zárszámadás összes tételeit a fő-, segéd- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azokat mindenkiben megegyezőknek találtuk. Debreczen, 1912. február hó 17.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Rédl Siegfried s. k. b. tag.

Burger D. József s. k. b. elnök.

Hajdu Dezső s. k. b. tag.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.